

סוכנויות או"ם מעבירות דלק לבתי חולים בצפון עזה. מאז תחילתה של ההפוגה ההומניטרית גדל מספרם של בתי החולים הכשירים לפעולה בצפון מאחד לחמישה, אף שהם מסוגלים לספק רק שירותים מוגבלים מאוד. צילום: ארגון הבריאות העולמי, 29 בנובמבר 2023.

[דף הבית](#)

מעשי איבה ברצועת עזה ובישראל | עדכון בזק מס' 54

29 בנובמבר 2023

דגשים עיקריים

- ב-29 בנובמבר נכנסה ההפוגה ההומניטרית ליומה השישי ברציפות. ההפוגה אפשרה להגדיל מאוד את העברתה של אספקה בסיסית אל וברחבי עזה, בעיקר על ידי אגודות הסהר האדום המצרי והפלסטיני וסוכנויות או"ם. אבל כפי שהדגיש מזכ"ל האו"ם [בתדריך למועצת הביטחון](#), רמת הסיוע "עדיין בלתי מספקת לחלוטין לעומת הצרכים העצומים של יותר משני מיליון בני אדם."
- שיירות סיוע לאזורים מצפון לנחל עזה (להלן: הצפון), שקודם להפוגה כמעט שלא היו בנמצא, נמשכו ב-29 בנובמבר. אגודת הסהר האדום הפלסטיני ואונר"א חילקו מזון ופריטים שאינם מזון, אספקה רפואית ודלק למחסים שבהם שוהים עקורים, וכן למחסנים ולבתי חולים. עם בתי החולים נמנו שני בתי חולים בעיר עזה, אל-אהלי וא-סחאבה, שקיבלו בסך הכול 10,500 ליטר דלק, כמות שתספיק להפעלת גנרטורים במשך כשבעה ימים.
- למרות ההפוגה כמעט שלא חל שיפור בגישתם של תושבי הצפון למים, מאחר שמרבית מתקני הפקת המים המרכזיים עדיין מושבתים בשל חוסר דלק וחלקם בשל נזקים שנגרמו להם. עדיין קיימים חששות בדבר התייבשות ומחלות המועברות במים בשל צריכת מים ממקורות לא בטוחים.
- חלוקת סיוע מוגברת, לרבות דלק לבתי חולים, מתקני מים ותברואה ומחסי עקורים, נמשכה גם באזורים שמדרום לנחל עזה (להלן: הדרום), שם שוהים מרבית העקורים. גז לבישול, שהוכנס מדי יום ממצרים מאז תחילת ההפוגה, זמין לרכישה במרכז חלוקה אחד בח'אן

יונס, אף כי בכמויות נמוכות בהרבה מהביקוש.

- לאחד מבתי החולים הפועלים באופן חלקי בצפון, בית החולים כמאל עדואן בג'באליה, דרושים בדחיפות אספקה ואנשי סגל רפואי בתחומי המיילדות, רפואת ילדים, רפואת ילודים, כירורגיה ואורתופדיה. שמונים מן המטופלים בבית החולים זקוקים להעברה מיידית למתקן רפואי בדרום שיוכל לתת להם טיפול טוב יותר, שבלעדיו חייהם בסכנה. ב-28 וב-29 בנובמבר לא פונו מטופלים ופצועים מבתי החולים בצפון לבתי חולים בדרום.
- מזכ"ל האו"ם חזר על קריאתו "לפתוח מעברים נוספים ולייעל את מנגנוני הבדיקה כדי לאפשר משלוח סיוע מציל-חיים".
- ב-29 בנובמבר, מנכ"ל ארגון הבריאות העולמי [הביע שוב את חששו](#) בדבר הסיכון הגבוה למחלות מידבקות במחסי העקורים, שאותו ייחס לצפיפות היתר הקשה ולשיבוש של מערכות הבריאות, המים והתברואה. הוא ציין כי מאז תחילת המשבר תועדו יותר מ-111 אלף מקרים של זיהומים חריפים בדרכי הנשימה, 36 אלף מקרי שלשול בקרב ילדים בני פחות מחמש, ו-24 אלף מקרים של פריחות עוריות.
- ב-29 בנובמבר שוחררו 12 ישראלים וארבעה נתינים זרים שהוחזקו כבני ערובה בעזה, ו-30 עצירים פלסטינים שהוחזקו בבתי כלא בישראל. בני הערובה ששוחררו כללו שבע נשים וחמישה ילדים. עם העצירים הפלסטינים נמנו 15 נשים ו-15 ילדים. על פי דיווחים, מאז תחילת ההפוגה שוחררו 210 פלסטינים, 68 ישראלים ו-20 נתינים זרים.

מעשי איבה ונפגעים (רצועת עזה)

- מאז כניסת ההפוגה ההומניטרית לתוקף בשעה 7:00 ב-24 בנובמבר, התקיפות האוויריות, ההפגזות והעימותים הקרקעיים חדלו ברובם. עם זאת, דווח על הפגזה של חיל הים הישראלי לעבר חוף עזה בדרום, בשעות הבוקר המוקדמת של ה-29 בנובמבר, שלא גרמה לנפגעים.
- לדברי משרד התקשורת הממשלתי בעזה, ב-27 וב-28 בנובמבר חולצו 160 גופות מן ההריסות. כן אמר המשרד כי מאז תחילת מעשי האיבה נהרגו בעזה יותר מ-15 אלף פלסטינים, בהם כ-6,150 ילדים וכ-4,000 נשים. משרד התקשורת הממשלתי, הכפוף לרשויות בפועל בעזה, מדווח על הרוגים מאז שב-11 בנובמבר חדל משרד הבריאות בעזה לעשות זאת, לאחר קריסת השירותים והתקשורת בבתי החולים בצפון.
- לדברי משרד הבריאות בעזה, מנין הרוגים מאז ה-7 בנובמבר כולל לפחות 198 אנשי רפואה פלסטינים; 112 אנשי סגל של האו"ם; 70 עיתונאים ועובדי אמצעי התקשורת, לדברי אגודת העיתונאים הפלסטינית; ולפחות 15 אנשי הגנה אזרחית, לדברי ההגנה האזרחית הפלסטינית.
- לדברי מקורות ישראליים רשמיים, מאז תחילת הפעילות הקרקעית הישראלית נהרגו בעזה 75 חיילים ישראלים.

עקירה (רצועת עזה)

- כמה מן העקורים בדרום החלו לנסות לחזור לבתיהם בצפון, אף שהכוחות הישראליים הודיעו כי תנועה זו אסורה. ב-24, ה-25 וה-26 בנובמבר היו דיווחים על כך שכוחות ישראליים פתחו באש לעבר עקורים שניסו לנוע צפונה, ירי שגרם למספר נפגעים.
- בשבועות האחרונים צה"ל קורא ולוחץ על תושבי הצפון להתפנות דרומה דרך "מסדרון" הפועל מדי יום בין 9:00 ל-16:00 לאורך עורק התנועה הראשי, כביש סלאח א-דין. אין אומדן זמין של מספר בני האדם שהצליחו לעבור ב-29 בנובמבר.
- ב"מסדרון" נצפתה בימים האחרונים גם תנועה של ילדים ללא מלווים ומשפחות שהופרדו. גורמים הומניטריים מסייעים לילדים אלה, לרבות באמצעות רישום מקרים. עם זאת, דרושים בדחיפות אמצעים להרחבת נוכחותם של צוותים מתחום הגנת הילד במחסים; לייעול תהליך הרישום ולטיפול בצרכים הספציפיים של ילדים אלה.

- מעריכים כי עד 1.8 מיליון בני אדם בעזה, או כמעט 80% מהאוכלוסייה, עקורים. עם זאת קשה להגיע לנתון מדויק; זאת בין היתר בשל הקושי לאתר עקורים שוהים אצל משפחות מארחות, ולגרוע את מי שחזרו לבתיהם במהלך ההפוגה אבל עדיין רשומים במחסים של אונר"א ובמחסים אחרים.
- כמעט 1.1 מיליון עקורים רשומים ב-156 מתקנים של אונר"א ברחבי עזה, מתוכם כ-86% (946 אלף) הרשומים ב-99 מחסים של אונר"א בדרום. מעריכים כי 191 אלף עקורים נוספים שוהים ב-124 בתי ספר ובתי חולים ציבוריים, וכן במקומות אחרים כמו אולמי חתונות, משרדים ומרכזים קהילתיים. היתר שוהים אצל משפחות מארחות.
- בשל צפיפות היתר ותנאי התברואה הירודים במחסים של אונר"א ניכר גידול משמעותי במספר הנדבקים בתחלואים ובמחלות מידבקות מסוימות, כגון שלשול, זיהומים חריפים בדרכי הנשימה, זיהומי עור ומצבים הקשורים בהיגיינה, כגון כינים. כן יש דיווחים ראשוניים על התפרצות של מחלות, לרבות דלקת כבד נגיפית.
- [הועלו חששות](#) בדבר קבוצות פגיעות וחלשות של בני אדם המתקשים להתמודד עם התנאים הקשים במחסים. קבוצות אלה כוללות בני אדם עם מוגבלויות; נשים הרות, נשם שילדו לאחרונה או נשים מיניקות; בני אדם המחלימים מפציעות או ניתוחים; ומי שהמערכת החיסונית שלהם מוחלשת.
- ברחבי רצועת עזה נהרסו יותר מ-46 אלף בתים, ויותר מ-243 אלף יחידות דיור ניזוקו באופנים אחרים. [כפי שדיווח כוח המשימה לענייני מחסה](#) ב-24 בנובמבר, נתון זה מהווה יותר מ-60% ממלאי הדיור.

גישה הומניטרית (רצועת עזה)

- כבימים קודמים, גם ב-29 בנובמבר הוכנסו לעזה ממצרים שיירות במספר גדול משמעותית מאשר לפני ההפוגה. השיירות הכילו אספקה הומניטרית מסוגים שונים, דלק וגז לבישול.
- ב-29 בנובמבר נפתח מעבר הגבול המצרי ברפיח בשני הכיוונים, ואפשר את פינויים של עשרה פצועים וחולים ותשעה ממלוויהם, וכן את כניסתם של 74 תושבי עזה שנותרו תקועים מחוץ לעזה.

חשמל

- מאז ה-11 בנובמבר נותרה עזה ללא חשמל ובהאפלה מלאה, לאחר שהרשויות הישראליות ניתקו את אספקת החשמל, ועתודות הדלק להפעלת תחנת הכוח היחידה בעזה אזלו.

בריאות, לרבות מתקפות (רצועת עזה)

- מערכת הבריאות ברחבי רצועת עזה עדיין מתקשה להתמודד עם העומס, בשל חוסרים קשים באספקה רפואית.
- ב-29 בנובמבר חילקו סוכנויות או"ם לשני בתי חולים בעיר עזה, אל-אהלי וא-סחאבה, תרופות מצילות-חיים ואספקה כירורגית (בנוסף על דלק) שמעריכים כי יספיקו לתת מענה לצורכי הבריאות הדחופים של 100 טופלים בכל מתקן. יחד עם שלושה בתי חולים נוספים, אלה חמשת בתי החולים היחידים בצפון (מתוך 24 בתי חולים קודם למעשי האיבה) המתפקדים כעת, אף כי באופן חלקי בלבד, ומקבלים מטופלים מסוימים לאשפוז.
- בנוסף על כך, ב-29 בנובמבר הודיע משרד הבריאות בעזה כי בית החולים האינדונזי בבית לאהיא, גם הוא בצפון, יפעיל מחדש חלקים מאגף הדיאליזה שלו. בשבועות שקדמו להפוגה נגרם לבית החולים נזק נרחב במהלך הפגזות ופעילות צבאית ישראלית בתוך המתחם. הודעה זו באה לאחר שב-27 בנובמבר התפרסמה הודעה דומה ביחס לאגף הדיאליזה בבית החולים שיפא.
- ב-28 בנובמבר העביר הצלב האדום הבינלאומי אספקה רפואית, לרבות משככי כאבים ושקיות דם לבית החולים האירופי עזה ברפיח,

בדרום.

מים ותברואה (רצועת עזה)

- על פי דיווחים, עיריית עזה [הזהירה](#) מפני הצפות אפשריות בחלקים גדולים של רובע שייח' רדואן, משום שברכית שפכים ומי גשמים בעיר עלולה לעלות על גדותיה בעקבות הצטברות גשמים בימים האחרונים. השאיבה מן הבריכה חדלה זה שבועות אחדים בשל מחסור בדלק הדרוש להפעלת המשאבות, וכן נזק שנגרם למספר מסועים.
- ב-28 בנובמבר המשיכו אונר"א ויוניצף את משלוח הדלק לחברת המים הראשית בעזה, שחילקה בתורה את הדלק למתקני מים ותברואה בדרום: שני מתקנים להתפלת מי ים, 79 בארות מים, 15 תחנות שאיבת מים, 18 תחנות שאיבת שפכים ומתקן טיהור שפכים אחד. אספקת מים ראויים לשתייה בדרום, דרך שני קווי מים מישראל, נמשכה.
- בדרום ממשיכה אונר"א להפעיל שמונה בארות מים המספקות למחסי עקורים מים לשתייה ולשימוש ביתי, במקביל לחלוקת מים במשאיות. כן נמשכים בדרום איסוף פסולת מוצקה ממחנות וממחסים לעקורים והעברתה למטמנות.

ביטחון תזונתי

- ב-28 בנובמבר הודיעה הלשכה הפלסטינית המרכזית לסטטיסטיקה כי עזה סובלת מדי יום הפסדים בסך 1.6 מיליון דולר בייצור חקלאי. להערכת המוסד, סביר להניח כי ההפסדים גדולים עוד יותר, כשמביאים בחשבון את ההרס של ציוד חקלאי ואדמות חקלאיות, ואת הנזק שנגרם לאלפי עצים, ובמיוחד עצי זית. כן אמרה הלשכה כי גם ההשלכות הכלכליות משמעותיות, לנוכח העובדה שבעבר נמכרו 55% מהתוצרים החקלאיים בעזה מחוץ למובלעת החוף.
- כמות הגז לבישול שהוכנסה על פי דיווחים לעזה ממצרים מאז תחילת ההפוגה (כ-85 טונה ביום) הינה שליש מהממוצע היומי המקביל שהוכנס לעזה בין ינואר לאוגוסט 2023. על פי דיווחים, התורים בתחנת המילוי בח'אן יונס השתרכו לאורך כשני ק"מ, ואנשים המתינו בהם כל הלילה. בד בבד יש דיווחים על כך שבני אדם משתמשים בדלתות ובמשקופי חלונות כחומר בעירה למדורות לבישול.
- מאז ה-25 בנובמבר, מאפייה אחת הפועלת עבור תוכנית המזון העולמית חידשה את פעולתה על בסיס אד-הוק ומאפשרת חלוקת לחם לכ-90 אלף בני אדם במחסים של האו"ם בדרום. מאפיות אחרות פועלות לסירוגין.

מעשי איבה ונפגעים (ישראל)

- ב-29 בנובמבר, זה היום השישי ברציפות, לא דווח על ירי של רקטות לעבר ישראל. בסך הכול, לדברי הרשויות הישראליות, נהרגו בישראל יותר מ-1,200 ישראלים ונתינים זרים, רוב רובם ב-7 באוקטובר.
- לדברי מקורות ישראליים, לאחר שחרורם של 88 בני ערובה מאז ה-24 בנובמבר נותרו בשבי בעזה 159 בני אדם, בהם ישראלים ונתינים זרים. כמו כן, ב-28 בנובמבר הוכרז על מותם של אזרחי ישראלי ושלושה חיילים, שתחילה נאמר כי הם נעדרים. לפני ההפוגה שחרר חמאס ארבע אזרחיות בנות ערובה, חיילת ישראלית חולצה על ידי כוחות ישראליים, ועל פי דיווחים כוחות ישראליים החזירו את גופותיהם של שלושה בני ערובה.

אלימות ונפגעים (הגדה המערבית)

- בין שעה 19:00 ב-28 בנובמבר לשעה 18:00 ב-29 בנובמבר הרגו כוחות ישראליים ארבעה פלסטינים, בהם שני ילדים, במבצע במחנה הפליטים ג'נין, שכלל עימותים חמושים עם פלסטינים ותקיפות אוויריות שגרמו נזק רחב לתשתית ולמבני מגורים. במהלך נסיגתם ירו הכוחות ישראליים למוות בילד בן שמונה ובילד בן 15. לדברי מקורות רפואיים, במהלך המבצע מנעו כוחות ישראליים מפרמדיקים לבצע את עבודתם, מנעו גישה לבית חולים ועצרו פצוע בעת שפרמדיקים העבירו אותו לבית חולים. מאז ה-7 באוקטובר נהרגו במחנה הפליטים ג'נין 51 פלסטינים, נתון המהווה 22% מכלל ההרוגים שדווחו.

- בין ה-7 באוקטובר ל-29 בנובמבר נהרגו בגדה המערבית, לרבות ירושלים המזרחית, 238 פלסטינים, בהם 63 ילדים. מכלל ההרוגים, 229 נהרגו מידי כוחות ישראליים, שמונה מידי מתנחלים ואחד מידי כוחות או מתנחלים. מספר ההרוגים במשך שבעה שבועות אלה מייצג יותר ממחצית מכלל הפלסטינים שנהרגו השנה בגדה המערבית. כבר עתה 2023 היא השנה הקטלנית ביותר עבור פלסטינים בגדה המערבית מאז החל משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים לתעד נפגעים, בשנת 2005.
- שני שלישים מכלל ההרוגים מאז ה-7 באוקטובר נהרגו במהלך מבצעי חיפוש ומעצר ומבצעים אחרים שניהלו כוחות ישראליים, לרבות כמה מבצעים – בעיקר בנפות ג'נין וטול כרם – שכללו חילופי אש עם פלסטינים. יותר ממחצית מההרוגים דווחו במבצעים שלא כללו עימותים חמושים.
- מאז ה-7 באוקטובר פצעו כוחות ישראליים 3,128 פלסטינים, בהם לפחות 508 ילדים; 45% נפצעו בהקשר של הפגנות ו-46% בהקשר של מבצעי חיפוש ומעצר ומבצעים אחרים. 78 פלסטינים נוספים נפצעו מידי מתנחלים ו-18 בני אדם אחרים נפצעו מידי כוחות או מתנחלים. כ-33% מהפצועים נפגעו מתחמושת חיה, לעומת 9% בתשעת החודשים הראשונים של 2023.
- משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים אימת ארבע מתקפות מתנחלים שהתרחשו ב-27 וב-29 בנובמבר ואשר נגרם בהן נזק לרכוש בבעלות פלסטינית. לדברי עדי ראייה פלסטינים, קבוצת מתנחלים השחיתה 135 עצי זית, גנבה זיתים, ציוד חקלאי, מערכת פנלים סולאריים וציוד בניין, והציתה שלושה אוהלים בעיבורי הכפרים יאנון (נפת שכם), דיר אסתיא (נפת סלפית), אל-ג'יאניה (נפת רמאללה) ועין אל-חילוה (נפת טובאס).
- מאז ה-7 באוקטובר תיעד משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים 295 מתקפות מתנחלים נגד פלסטינים, שבהן נפגעו פלסטינים (33 תקריות), נגרם נזק לרכוש בבעלות פלסטינית (223 תקריות), או שהיו בהן נפגעים ונזק לרכוש גם יחד (39 תקריות). נתון זה משקף ממוצע יומי של חמש תקריות, לעומת ממוצע יומי של שלוש תקריות מאז תחילת השנה. שליש מהתקריות האלה כללו איומים בנשק חם, לרבות ירי. בכמעט מחצית מהתקריות כוחות ישראליים ליוו את התוקפים או תמכו בהם באופן פעיל.

עקירה (הגדה המערבית)

- מאז ה-7 באוקטובר נעקרו לפחות 143 משקי בית פלסטיניים המונים 1,014 בני אדם, בהם 388 ילדים, על רקע של אלימות מתנחלים והגבלות גישה. משקי הבית העקורים הינם מיותר מ-15 קהילות רועים/בדואים.
- ב-27 וב-28 בנובמבר הרשויות הישראליות הרסו או אילצו בני אדם להרוס שמונה מבנים, לרבות שלושה בתים, בירושלים המזרחית (שלושה מבנים) ובשטח C (חמישה מבנים), בנימוק של היעדר היתרי בנייה ישראליים, שכמעט בלתי אפשרי להשיגם. ההריסות הביאו לעיקרם של 35 בני אדם, בהם 21 ילדים.
- ב-28 בנובמבר, במחנה הפליטים דיר עמאר (נפת רמאללה), כוחות ישראליים הרסו לשם ענישה בית של משפחה שאחד מבניה הואשם בהריגת ישראלי באוגוסט 2023. בעקבות ההריסה נעקרו תשעה בני אדם, שישה מהם ילדים. הריסות לשם ענישה הן צורה של ענישה קולקטיבית שהמשפט הבינלאומי אוסר עליה.
- בנוסף, מאז ה-7 באוקטובר נעקרו 181 פלסטינים, בהם 93 ילדים, בעקבות הריסות בגין היעדר היתרים בשטח C ובירושלים המזרחית; ו-54 פלסטינים, בהם 25 ילדים, נעקרו לאחר הריסות לשם ענישה.

מימון

- נכון ל-29 בנובמבר העבירו מדינות חברות באו"ם [262.8 מיליון דולר](#) עבור [פניית הבזק המעודכנת](#) שהשיקו האו"ם והארגונים השותפים לו על מנת ליישם את תוכנית המענה לתמיכה ב-2.2 מיליון בני אדם ברצועת עזה וב-500 אלף בני אדם בגדה המערבית. נתון זה מהווה כ-21% מ-1.2 מיליארד הדולר שהפנייה מבקשת לגייס. עד ה-23 בנובמבר נמסרו התחייבויות נוספות בסך 250 מיליון דולר. תרומות פרטיות מתקבלות באמצעות [הקן ההומניטרי](#).

[הסעיף "צרכים ותגובות הומניטריים" זמין בגרסה האנגלית של עדכון זה](#)

*כוכביות מציינות כי נתון, משפט או קטע תוקן, הוסף או הושמט לאחר הפרסום הראשוני של עדכון זה.